

Mirena (levonorgestrel 20 µg/dygn)– 30 år av frihet!

Jag har förmånen att precis före långhelgerna ha stämt träff med professor och gynekolog Kristina Gemzell Danielsson på en restaurang i anslutning till Nya Karolinska Sjukhuset, Solna i Stockholm. Miljöerna runt omkring oss sjuder av forskning, innovation och vård i världsklass. Kristina summerar en hektisk tid där Nobelveckan nyss avslutats.

- Bäst var banketten, det är alltid så. Men det som stannar kvar är de personliga mötena – möten med världens främsta forskare.

Histuren med Nobelpristagare, möjligheten att få en lite mer personlig bild av människan bakom geniet – låter onekligen som en unik upplevelse.

Vi har stämt träff för att prata om Mirena - hormonspiralen, innovationen som fyller 30 år av tillgänglighet för kvinnor i Sverige. En revolution om du frågar Kristina Gemzell Danielsson.

- När denna nya generation av preventivmedel kom så var det en andra revolution för kvinnor. Den ger säkerhet, väldigt hög användarnöjdhet och, något som det kanske talas för lite om, möjligheten för kvinnor att blöda mindre under menstruationen. Ibland är det en av de positiva faktorer som glöms bort eftersom det givna, att slippa tänka på att ta piller varje dag, är ett vanligt plus som nämns från kvinnor.

Kristina har jobbat med produkten men också med relaterade frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i många år.

- Vi ser inga hormonella komplikationer kopplade till dessa produkter. De är helt enkelt säkra, effektiva, uppskattade och tillgängliga med goda hälsoeffekter.

Vi resonerar tillsammans om att nya generationer också blir alltmer medvetna om sina levnadsmönster – inte minst utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Här är produkterna också iögonfallande.

- En hormonspiral frigör ojämförbart mycket mindre hormoner som i förlängningen släpps ut i naturen om man jämför med p-piller. Att klimatavtrycket från produktionen också är lågt, jämfört med exempelvis produktion av bindor, är också en faktor att väga in.

Kristina Gemzell Danielsson är involverad i flera forskningsprojekt också i andra delar av världen.

- I Uganda ser vi fortfarande utmaningar som snarast är kulturellt betingade eller bygger på okunskap. Exempelvis finns det fortfarande en bild av att det vore dåligt för kroppen att inte blöda mycket under menstruationen. Ytterst blir okunskapen ett hinder för kvinnors möjlighet att välja ett preventivmedel som kan skapa både frihet och bidra till att kvinnor också skaffar sig både utbildning och egen försörjning.

Åttaårsindikationen är den senaste utvecklingen av produktkategorin. I Sverige är tillgängligheten generellt sett god men skulle kunna öka väsentligt inte minst bland personer som väljer att förnya sina recept för p-piller hos digitala vårdgivare.

- Det skulle också vara intressant att titta på subventionen för ålderskategorin 25-30-åringar i Sverige. Sannolikt skulle det kunna göra viss skillnad. Vi vet att etableringsåldern bland unga vuxna blir allt senare och då ska man inte underskatta betydelsen av en subvention.

En annan utmaning har, som i många andra fall, varit Covid-pandemin som bidragit till att tillgängligheten har minskat och att ordinarie barnmorskemottagningar begränsat öppettider eller gått över till mer av digital rådgivning.

- Nu är det angeläget att regionerna agerar för att öka tillgängligheten. Det ska bli intressant att se hur väl de nu kommer i kapp och kan erbjuda kvinnorna adekvat rådgivning och insättning, avslutar Kristina.

Edvard Agrell
Corporate Public Affairs Manager
Bayer AB

Mirena®, intrauterint inlägg · levonorgestrel 20 µg/24 timmar

Indikation: Antikonception i upp till 8 år. Idiopatisk menorrhagi och skydd mot endometriehyperplasi under pågående substitutionsbehandling med östrogen i upp till 5 år.

Biverkningar: Huvudvärk, humörförändringar, acne och blödnings-störningar, cystor på äggstockarna, inflammation i yttre könsorganen eller slidan. Besvären är ofta lindriga och försvinner efter några månaders användning. **Varningar/försiktighet:** Mirena bör användas med försiktighet eller avlägsnas, efter konsultation med specialist, om något av följande tillstånd föreligger eller uppstår för första gången: mycket svår huvudvärk, fokal migrän med asymmetrisk synbortfall, gulsot, högt blodtryck, stroke eller hjärtinfarkt. Vid diagnos av bröstcancer bör uttag av Mirena övervägas. Kvinnor som överväger att låta sätta in en Mirena bör informeras om tecken och symtom samt på risken för ektopisk graviditet. Nedstämdhet och depression är välkända biverkningar vid användning av hormonella preventivmedel. Kvinnor ska rådas att kontakta läkare vid humörförändringar och depressiva symtom. Före förskrivning vänligen läs produktresumé på fass.se Antikonceptionellt medel G02BA03. Rx. F. För mer info och pris, se www.fass.se SPC 2022-11-15 MA-MIR-SE-0002-1 NOV 2022